

Arbeids- og sosialdepartementet

Deres ref: 19/3633

Oslo, 17. mars 2020

HØRINGSUTTALELSE FRA RETTSPOLITISK FORENING - FORSLAG TIL FORENKLINGER OG JUSTERINGER I FOLKETRYGDLOVENS BESTEMMELSER OM SYKEPENGER OG STØNAD VED BARNES SYKDOM (PLEIEPENGER)

1. Innledning

Rettspolitisk forening (Rpf) er en uavhengig forening bestående av jurister, studenter i juridiske fag og andre interesserte. Rettspolitisk forening arbeider blant annet for å forsvare rettsstatlige verdier og for å bedre den rettslige situasjonen for sosialt vanskeligstilte grupper. Vi ønsker med dette å uttale oss om endringene som foreslås.

2. Generelt om «forenklinger og justeringer»

Rettspolitisk forening er kritisk til at forslagene er fremstilt som «forenklinger og justeringer». Flere av endringsforslagene er egnet til å gjøre inngrep i borgernes eksisterende rettigheter. Departementet burde derfor presentert forslagene som endringsforslag, eventuelt innstramming- og forenklingforslag.

3. Kommentar til oppheving av unntaket om krav til medisinsk dokumentasjon av arbeidsuførhet etter syv uker ved innleggelse på helseinstitusjon eller alvorlig sykdom

Rettspolitisk forening er negativ til forslaget. De ikke-digitale sykmelderne er stort sett de samme som betjener unntaksbestemmelsens typetilfeller (innlagt i helseinstitusjon, alvorlig lidelse). Det vil si sykehusleger og andre spesialister. Forslaget legger en ekstra arbeidsbyrde på helsepersonellet. Helsepersonellet må etter forslaget begrunne hvorvidt medisinske grunner taler for eller imot at arbeidsrelaterte aktiviteter kan iverksettes, i stedet for at det raskt kan konstateres at vedkommende er innlagt på sykehus. Rettspolitisk forening mener at dette er en lite hensiktsmessig bruk av helsepersonellens ressurser.

Rettspolitisk forening etterspør en nærmere vurdering av hvordan det ekstra dokumentasjonskravet skal håndteres i praksis. Må de alvorlig syke pasientene selv etterspørre slik dokumentasjon etter syv uker? Må de ikke-digitale sykmelderne ha egne varslingssystemer for hver pasient? Hvordan skal aktørene gjøres kjent med kravet om innsending av ny dokumentasjon?

I tilfeller der dokumentasjonskravet ikke blir innfridd av helsepersonellet, vil pasientens sykepenger stanses. Rettspolitisk forening mener at dette er uheldig, og anbefaler derfor å la § 8-7 femte ledd stå uendret.

4. Kommentar til presisering av rett til sykepenger i en begrenset periode under opphold i utlandet utenfor EØS-området

Kommentaren knytter seg til kravet om at arbeidsgiver må være enig i at utlandsoppholdet ikke vil forhindre planlagt aktivitet.

I de seriøse arbeidsforholdene med gode rutiner vil forslaget trolig ikke by på problemer. Mindre seriøse aktører på arbeidsmarkedet strever derimot allerede med å oppfylle enkle dokumentasjonskrav som innsending av inntektsopplysninger i forbindelse med sykepengesøknad. Dette utgjør en velkjent «propp» i saksbehandlingsskjeden, på bekostning av den sykmeldte som må vente på sykepengene. Et pålegg som det foreslåtte kan utgjøre ytterligere en propp i saksbehandlingen. Om forslaget vedtas, må det suppleres av hjemmel for forskuttering fra trygden, slik det er gjort i folketrygdloven § 8-22.

Forslaget omtaler ikke hvordan slik dokumentasjon fra arbeidsgiver skal innhentes i praksis, og hvor omfattende dokumentasjonen skal være. Rettspolitisk forening etterspør en nærmere utredning av dette dersom forslaget vedtas.

5. Kommentar til forslaget om å benytte rett til sykepenger før arbeidsavklaringspenger

Rettspolitisk forening er uenig i endringsforslaget. Den syke bør selv ha mulighet til å bestemme hvilken ytelse vedkommende velger når man oppfyller vilkårene for begge ytelsene. Forslaget er en direkte nedskalering av den sykes rettigheter. Foreninga ser ingen annen relevant begrunnelse for endringen enn at regjeringen vil spare penger og at det er enklere å håndtere med digital saksbehandling. Om man likevel innfører forslaget må alternativ 2 benyttes, da det vil kompensere for de mest urimelige tilfellene.

Eventuelle spørsmål kan rettes til styret i foreninga på e-post styret2@rpf.no.

Med vennlig hilsen
Hanne Hareide Skårberg
Rettspolitisk forening